

Governance Code Culture

Voor goed bestuur en toezicht in culturele organisaties

De Bibliotheek Gelderland Zuid werkt volgens de Governance Code Cultuur 2019 van Cultuur+Ondernemen. In de Code staan acht principes beschreven voor goed bestuur en toezicht in culturele organisaties, aangevuld met aanbevelingen voor de dagelijkse praktijk.

Raad van Toezicht-model

De Bibliotheek Gelderland Zuid kent een Raad van Toezicht-model. De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het beleid, de uitvoering en de verantwoording. De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de directeur-bestuurder zijn vastgelegd in een directiereglement. De Raad van Toezicht (RvT) zorgt voor het toezicht. Vooraf beoordeelt hij de plannen (missie, strategie, beleidsplan en begroting) en besluiten die van grote invloed zijn op de continuïteit van de organisatie. Achteraf controleert hij de realisatie van beleid en begroting en het functioneren van het bestuur en de organisatie. De taken, verantwoordelijkheden en werkwijze van de RvT zijn vastgelegd in een RvT-reglement. Een externe accountant zorgt voor de onafhankelijke controle van de jaarrekening, waarvoor een goedkeurende verklaring moet worden verkregen. De auditcommissie, bestaande uit een afvaardiging van de RvT, heeft voorafgaand aan de besluitvorming over de jaarrekening een gesprek met zowel de directeur-bestuurder als de externe accountant, opdat beoordeeld kan worden of de opstelling van de jaarrekening in overeenstemming is met de daarvoor geldende normen. In de vergadering waarin de jaarrekening wordt vastgesteld wordt de accountant gevraagd om een nadere toelichting te geven en aanvullende vragen van de leden van de RvT te beantwoorden over de (getrouwheid van de) jaarrekening.

In 2022 heeft de vierjaarlijkse evaluatie van de keuze voor dit bestuursmodel weer plaatsgevonden. De Raad van Toezicht heeft samen met de directeur-bestuurder overwogen of een ander bestuursmodel de voorkeur geniet boven het huidige bestuursmodel. De Raad heeft geconstateerd dat dat niet het geval is en ziet geen reden dit te wijzigen. Ook de vraag of er aanleiding is om een meerhoofdige directie in te voeren werd negatief beantwoord.

www.obgz.nl/jaarverslag

Onderwerpen 2022

De agenda van de vergadering wordt bepaald door de voorzitter van de RvT in overleg met de directeur-bestuurder. De RvT bepaalt aan welke eisen de periodieke rapportages van de directeur-bestuurder moeten voldoen. De directeur-bestuurder rapporteert standaard over de volgende onderwerpen: niet-financiële (half)jaarcijfers, ziekteverzuim, organisatieontwikkelingen, scholing personeel en de financiële (half)jaarcijfers inclusief liquiditeitsprognose. In 2022 zijn er vijf formele vergaderingen met de RvT en de directeur-bestuurder geweest. Onderwerpen die (onder meer) aan de orde kwamen: beleidsstrategie en doorontwikkeling van de organisatie, risicomangement en risicoanalyse, jaarrekening 2021 (in aanwezigheid van de accountant), begroting 2023 en meerjarenbegroting 2022-2025, samenstelling/vacatures Raad van Toezicht, managementinformatie, strategische ontwikkelingen in gemeenten van de Bibliotheek Gelderland Zuid, werkgeverschap directeur-bestuurder en het rooster van aftreden van de leden van de RvT.

Het jaar 2022 is te kenschetsen als een jaar van herpakken na corona, maar ook van opvangen van nieuwe uitdagingen. De oorlog in Oekraïne zorgde voor nieuwe vluchtelingenstromen. De bibliotheek heeft inmiddels een natuurlijke rol in deze opvang die weliswaar waardevol is, maar ook extra druk legt op de organisatie. Door de oorlog ontstond een wereldwijde energiecrisis met hoge inflatie tot gevolg. De kostprijzen van energie hebben hun weerslag op alle producten en productieprocessen.

De prijsverzwaringen werden door de bibliotheek in 2022 gedempt gevoeld, maar zullen in 2023 en wellicht daarna langer dan bij andere organisaties effect hebben. De RvT is zowel tijdens de vergaderingen van de RvT, als daarbuiten, regelmatig op de hoogte gesteld van de ontwikkelingen. De RvT heeft geconstateerd dat de organisatie steeds inzicht en overzicht bewaarde in de gevolgen en mogelijke maatregelen.

Het jaargesprek van de remuneratie-commissie van de RvT met de directeur-bestuurder omtrent zijn functioneren en ontwikkeling heeft plaatsgevonden in januari 2022. Voorafgaand hieraan is input gevraagd vanuit de organisatie via gesprekken met een aantal medewerkers. De uitkomst van het jaargesprek is besproken in de februarivergadering 2022 van de RvT. De RvT is van oordeel dat de directeur-bestuurder goed functioneert en dat de samenwerking tussen de bestuurder en de RvT goed verloopt.

Tweemaal per jaar, in april en november, bespreekt de RvT met de directeur-bestuurder de strategische risico's. Deze worden vanuit de operationele risicoanalyse geaggregeerd. In de april-vergadering worden bovendien de risico's uit het accountantsverslag besproken en eventueel toegevoegd aan het risicoprofiel. De directeur-bestuurder heeft de RvT in het lopend jaar regelmatig geïnformeerd over de stand van zaken van drie samengestelde strategische risico's. Deze zijn in de november-vergadering geëvalueerd en bijgesteld. Risicomangement is een standaard agendaonderwerp in het management en de P&C cyclus van de organisatie.

De RvT ziet tweemaal per jaar de ondernemingsraad, tijdens het artikel 24 OR-overleg in mei en de november-vergadering van de RvT. Zo ook in 2022. Tijdens het tweede overleg heeft de Raad kennisgemaakt met de nieuwe samenstelling van de OR. De Raad heeft geconcludeerd dat er een goede overleg sfeer heerst en dat er een constructieve samenwerking is tussen de OR en de directeur-bestuurder. De Raad is ook tevreden met zijn eigen prettige, inhoudelijke en open overleggen met de OR.

De RvT streeft een evenwichtige samenstelling na, enerzijds qua diversiteit, anderzijds naar voor de bibliotheek relevante expertisegebieden: juridisch, financieel, cultureel, personeelszaken en lokale overheden. Dit is vastgelegd in de Statuten en het Reglement Raad van Toezicht. Voorafgaand aan sollicitatieprocedures worden voor de opengevallen vacatures specifieke functieprofielen opgesteld.

Vanwege het aflopen van de tweede benoemingsperiode van de heer Koen Wools, is in mei 2022 de heer Rachid Benhadi toegetreden tot de RvT. Tevens is mevrouw Samira Barari toegetreden tot de RvT als aspirant-lid. Beiden dragen bij aan een inclusieve en diverse samenstelling van de RvT. In november bleek dat de heer Benhadi niet voldoende tijd kon vrijmaken voor zijn taak en heeft hij in samenspraak met de Raad besloten zijn plek in de RvT beschikbaar te stellen. Uit een nieuw searchtraject met Colourful People is een nieuw benoemingsvoorstel gekomen dat in februari 2023 moet leiden tot een nieuw lidmaatschap. Dit is gerealiseerd.

Alle leden ontvangen een vast bedrag per jaar dat is gebaseerd op de maximale fiscale vrijwilligersbijdrage, zoals die gold in 2022 en is aldus vastgesteld op een bedrag van €1.800,- per jaar. De voorzitter ontvangt 1,5 maal dat bedrag. De bezoldiging van de leden van de Raad is onafhankelijk van het aantal vergadermomenten. De directeur-bestuurder wordt bezoldigd conform schaal 17 CAO gemeenteamttenaren.

www.obgz.nl/jaarverslag

Onderwerpen 2022 RvT op een rijtje

Elke vergadering besteedt de RvT als apart agendapunt aandacht aan governance, waarbij expliciet stil gestaan wordt bij de vraag welke onderwerpen van de agenda bij uitstek “governance-onderwerpen” zijn en of de RvT conform de “governance-verplichtingen en -verwachtingen” heeft gehandeld. Deze specifieke aandacht voor het onderwerp, draagt bij aan het bewustzijn van ieder lid van de RvT over zijn/haar rol, de taakopvatting van de RvT en de plichten die governance met zich meebrengt. De organisatie verantwoordt jaarlijks met betrekking tot compliance aan de acht principes van de code. Hiervoor geldt ‘pas toe én leg uit’, terwijl voor de diverse aanbevelingen per principe geldt ‘pas toe óf leg uit’. De RvT stelt zichzelf en de organisatie tot doel op zowel de principes als de aanbevelingen uit te gaan van ‘pas toe én leg uit’. Begin 2022 heeft de RvT en de organisatie zichzelf langs deze meetlat gelegd en hierover schriftelijk verantwoording afgelegd. Dit stuk is in de april-vergadering vastgesteld en gepubliceerd op de website van de bibliotheek onder het hoofdstuk Beleid.

De onderwerpen in 2022:

Februari

- Cyberrisico's: besproken
- Evaluatie governance m.b.v. compliance tabel: besproken
- Governance paragraaf jaarverslag en bestuursverslag jaarrekening 2021: vastgesteld
- Evaluatie bestuur n.a.v. jaargesprek: besproken
- Evaluatie besturingsmodel: besproken

April

- Jaarrekening 2021: goedgekeurd en vastgesteld
- Risicoanalyse en risicomanagement: besproken
- Evaluatie controlesysteem en externe accountant
- Voorstel benoeming aspirant-lid RvT: akkoord, benoeming in mei-vergadering
- Paragraaf Governance 2021: vastgesteld

Mei

- Benoeming aspirant-lid
- Begroting 2023: goedgekeurd en vastgesteld
- Weerstandsvermogen: besproken
- Rooster van aftreden: besproken

September

- Individuele evaluatiegesprekken tussen voorzitter en leden
- Afspraken omtrent aanpak vernieuwing strategisch beleidsplan
- Terugkoppeling art. 24 vergadering

November

- Instemmingsbesluit vertrek lid RvT
- Meerjarenbegroting: besproken
- Risicoanalyse en risicomanagement: besproken
- Overleg RvT en OR: plaatsgevonden
- Vergoeding RvT: vastgesteld voor 2023
- Nevenfunctie lid RvT: besproken
- Het inwerkprogramma nieuwe aspirant-lid: plaatsgevonden
- Het trainingsprogramma nieuwe aspirant-lid: gestart

www.obgz.nl/jaarverslag

Leden van de Raad van Toezicht in 2022

De heer drs. B.G. Jeene (1955), voorzitter

Beroep:

- gepensioneerd

Nevenfuncties:

- voorzitter Raad van Commissarissen Mooiland
- lid Raad van Toezicht (voorzitter Auditcommissie) Siza
- bestuurslid (penningmeester) Stichting (Vrienden van) Het Dorp

Eerste benoemingsdatum: 12 november 2020

Lopende benoemingstermijn: t/m november 2024

Mevrouw drs. M.J.A.W. Hendriks (1951), lid / vice-voorzitter per 1 mei 2022

Beroep:

- gepensioneerd

Nevenfuncties:

- coördinator van Sociale coöperatie PLUo24 (t/m juni 2022)

- bestuurslid Voedselbank Nijmegen-Overbetuwe

Eerste benoemingsdatum: 3 januari 2017

Lopende benoemingstermijn: t/m januari 2025

(herbenoemd per 3 januari 2021)

De heer V.J.G.M. van den Hurk MSc. (1960), lid

Beroep:

- manager Jeroen Bosch Ziekenhuis
- directeur Van den Hurk Bruisten BV

Nevenfuncties:

- bestuurslid Parochiële Caritas Instelling
- lid adviesraad Concordant

Eerste benoemingsdatum: 14 november 2019

Lopende benoemingstermijn: t/m november 2023

Mevrouw dr. W.M.J. Wentink (1965), lid

Beroep:

- manager Nederlands & Communicatie bij Radboud in'to Languages, Radboud Universiteit in Nijmegen

Nevenfuncties:

- bestuurslid koor Ex Falso in Nijmegen

Eerste benoemingsdatum: 6 februari 2020

Lopende benoemingstermijn: t/m februari 2024

De heer mr. K.W.A. Wools (1978), lid / vicevoorzitter tot 1 mei 2022

Beroep:

- advocaat en partner bij Wools Bloemen van Schaijk Advocaten in Elst

Nevenfuncties:

- bestuurslid Stichting Beheer Derdengelden Wools Bloemen van Schaijk Advocaten
- lid en voorzitter gemeentelijke RegenboogRaad Nijmegen
- lid (en vicevoorzitter) Raad van Commissarissen Onder de Bomen B.V.

Eerste benoemingsdatum: 1 mei 2014

Benoemingstermijn beëindigd: per 1 mei 2022

(herbenoemd per 1 mei 2018)

De heer R. Benhadi (1981), lid

Beroep:

- advocaat bij Hekkelman Advocaten N.V. in Elst

Nevenfuncties:

- bestuurslid Vereniging van Milieurecht Advocaten
- docent bij Centrum voor Postacademisch Juridisch Onderwijs
- docent bij Instituut voor Bouwrecht
- docent bij Berghauser Pont

Eerste benoemingsdatum: 1 mei 2022

Benoemingstermijn beëindigd: per 7 november 2022

Mevrouw S. Barari (1977), aspirant-lid

Beroep:

- beleidsadviseur bij provincie Gelderland

Nevenfuncties:

- eigenaar Buro Diba, advies- en trainingsburo
- externe adviseur diversiteit en inclusie bij Rijnbrink

Eerste benoemingsdatum: 1 mei 2022

Lopende benoemingstermijn: t/m april 2024

Het bestuur/de directie van de Bibliotheek Gelderland Zuid

De heer drs. B. Hogemans (1978)

directeur-bestuurder, 21 augustus 2017 - heden

Nevenfuncties:

- voorzitter Stichting Literaire Activiteiten Nijmegen (SLAN)
- bestuurslid Stichting Culturele Evenementen Nijmegen (CNN)
- bestuurslid Stichting Huis voor de Binnenstad
- bestuurslid Samenwerkende Gelderse Bibliotheken
- lid algemeen bestuur Vereniging Openbare Bibliotheken

www.obgz.nl/jaarverslag

